

Қазақстан республикасының Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

_____ **А. М. Ғазалиев**

« ____ » _____ **2015 ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

TZhTA 3301 «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» пәні

TZhTA 32 «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» модулі

5B010400 «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы

Әскери-техникалық факультеті

««Кәсіптік оқыту» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: «Кәсіптік оқыту» кафедрасының педагогика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы Алшынбаева Жұлдыз Елдосқызы; педагогика магистрі, аға оқытушы Чаусова Татьяна Анатольевна; кәсіптік оқыту магистрі, оқытушы Құрымбаева Саягүл Қаниқызы.

«Кәсіптік оқыту» кафедрасының отырысында талқыланған

« ____ » _____ 2015 ж. № ____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә)

Әскери-техникалық факультетінің оқу - әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« ____ » _____ 2015 ж. № ____ хаттама

Төраға _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә)

_____ кафедрасымен келісілген
(кафедраның атауы)

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә)

Оқытушылар туралы мәліметтер және қатынас ақпараты

Алшынбаева Жұлдыз Елдосқызы – педагогика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы;

Чаусова Татьяна Анатольевна – педагогика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы.

Құрымбаева Саягүл Қаниқызы – кәсіптік оқыту магистрі, оқытушы.

«Кәсіптік оқыту» кафедрасы ҚарМТУ-нің 1 оқу корпусында (пр.Бульвар мира 53), 626 аудиториясында орналасқан, телефоны 56-52-33.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабак түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
5	2	3	15	15	-	30	60	30	90	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Тәрбие жұмысы теориясы және әдістемесі» пәні бейіндік пәндерінің міндетті компонент циклына жатады.

Пәннің мақсаты

«Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» пәні тәрбие теориясы, технологиялары облысындағы студенттердің білімдерін кеңейту және тереңдету, нақты тәрбиелік міндеттерді шығармашылық шешу іскерліктерін қалыптастыру мақсатын ұстанады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

түсінік алуы керек:

- педагогикалық ситуацияларды талдау, кешенді тәрбиелік міндеттерді бөліп алу, оларды нақтылау және басымды міндетті анықтау;

- тәрбие жұмысын кешенді жоспарлау, тәрбие процесінің мазмұнын негізді таңдау, тәрбие әдістерін, құралдарын және формаларын оптимальды таңдау;

- біріккен іс-әрекетті ұйымдастыруға, іске асыруға, мектептің тәрбиенің әлеуметтік-мәдени ортасымен байланысын қамтамасыз ету;

- тәрбие нәтижесін диагностикалау, кемшіліктерін анықтау және оларды жою шараларын белгілеу.

білуі керек:

- студенттерде оқушылармен тәрбие жұмысының теориясы, әдістемесі және техникасы саласында кәсіби-педагогтік білімдерді және біліктіліктерді меңгеруді дамыту;

- жалпы тәрбие теориясы бойынша білімдерін кеңейту және тереңдету;

- студенттердің оқушылардың тәрбие жұмысының теориясы, әдістемесі және техникасы саласынан кәсіби-педагогтік білімдерді қалыптастыру;
 - студенттерді жалпы педагогтік және арнайы тәрбиелеу біліктілігімен қаруландыру: диагностикалық, мақсатқоюшылық, жобалаушылық, ұйымдастырушылық, коммуникативтік, аналитикалық.
 - оқушылармен тәрбие жұмысын ұйымдастыру және өткізуге жауапкершілік пен шығармашылық қарым-қатынасын, сонымен бірге баланың-субъектінің тұлғалық әлеументтенуі және жетілуінің бірден-бір факторы ретінде оның қажеттілігіне сенімділігін дамыту;
 - оқушылардың практикалық тәрбие жұмысын студенттердің теориялық тұрғыда жете ұғынуын қамтамасыз ету;
 - студенттерде кәсіби-педагогтік өзін-өзі дамыту қажеттілігін қамтамасыз ету.
- істей алуы керек:
- тәрбиенің мәдени-тарихи феномен ретіндегі мәні;
 - тәрбиелік жүйелердің мәні мен құрылымы;
 - тәрбиенің әлеуметтік-мәдени ортасы;
 - тәрбие технологиялары;
 - психологиялық-педагогикалық диагностикалау.

Пәннің міндеттері

- студенттерде оқушылармен тәрбие жұмысын жүргізудің теориясы, әдістемесі және техникасының кәсіби-педагогикалық білімдері мен біліктерін меңгеруге құлықтылық ояту;
- студенттерді жалпы педагогикалық және арнайы тәрбие біліктерімен қаруландыру;
- студенттердің оқушылармен тәрбиелік жұмысты теориялық тұрғыдан қалыптастыруын қамтамасыз ету.

Осы курсты оқу барысында студенттер келесі кәсіби іскерліктерді меңгереді:

1. педагогикалық ситуацияларды талдау, кешенді тәрбиелік міндеттерді бөліп алу, оларды нақтылау және басымды міндетті анықтау;
2. тәрбие жұмысын кешенді жоспарлау, тәрбие процесінің мазмұнын негізді таңдау, тәрбие әдістерін, құралдарын және формаларын оптимальды таңдау;
3. біріккен іс-әрекетті ұйымдастыруға, іске асыруға, мектептің тәрбиенің әлеуметтік-мәдени ортасымен байланысын қамтамасыз ету;
4. тәрбие нәтижесін диагностикалау, кемшіліктерін анықтау және оларды жою шараларын белгілеу.

Пәнді оқу барысында болашақ педагогтар келесі білімдерді игерулері керек:

- тәрбиенің мәдени-тарихи феномен ретіндегі мәні;
- тәрбиелік жүйелердің мәні мен құрылымы;
- тәрбиенің әлеуметтік-мәдени ортасы;

- тәрбие технологиялары;
- психологиялық-педагогикалық диагностикалау.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Педагогика	1. Тәрбие процесінің теориялық негіздері 2. Тәрбиенің мақсаты, әлеуметтік келсім 3. Сыныптың тәрбиелік жүйесі. Сынып жетекшінің шығармашылық іс-әрекетінің нәтижесі ретінде
Психология және адам дамуы	1. Психологиядағы тұлға түсінігі. Тұлға дамуының және қалыптасуының психологиялық проблемалары 2. Жеке тұлғалық қасиеттер, қабілеттер, ерекшеліктер, олардың дамуы және қалыптасуы

Постреквизиттер

«Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» пәнін оқу кезінде алынған білім «Мектептегі инновациялық оқыту технологиялары», «Әскери психология мен педагогика негіздері» игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы (тақырыптар)	Сабак түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағат			
	дәріс	практикалық	СОӨЖ	СӨЖ
1. Тәрбие – тәрбиелеу үрдісін ғылыми байыптаудың негізгі категориясы. «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» ғылыми оқу пәні ретінде	1	1	2	2
2. Тәрбие жүйесі ұғымы	1	1	2	2
3. Қазіргі мектептегі тәрбие жұмысының жүйесі	1	1	2	2
4.Тәрбие жұмысын ұйымдастырудың әдістері	1	1	2	2
5. Сынып жетекшісінің іс-әрекеті мектептегі тәрбие жұмысының табысты болуының басты шарттарының бірі ретінде	1	1	2	2
6.Оқушылар ұжымын қалыптастырудың әдістемесі	1	1	2	2
7. Қазіргі оқу - тәрбие үрдісіндегі тәрбие технологиялары	1	1	2	2
8.Тәрбие процесіндегі технологиялар	1	1	2	2
9. Оқушылардың ата - аналары мен педагогикалық өзара іс әрекет технологиясы	1	1	2	2
10.Мектеп пен отбасы ынтымақтастығының қызметі мен	1	1	2	2

формалары				
11.Тәрбие жұмысының тиімділігі мен нәтижесінің диагностикасы	1	1	2	2
12.Қазіргі жағдайда балалармен жасөспірімдер бірлестігі	1	1	2	2
13.Сынып жетекшісінің оқушыларды денсаулық пен салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістемесі	1	1	2	
14.Дарынды балалармен жұмыс әдістемесі	1	1	2	2
15.Сынып жетекшісінің қиын балалармен жұмыс жүйесі	1			2
16. Оқушылармен кәсіби бағдар жұмыс әдістемесі		1	2	2
Барлығы – 90 сағат	15	15	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

1. Тәрбие – тәрбиелеу үрдісін ғылыми байыптаудың негізгі категориясы. «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі» ғылыми оқу пәні ретінде
2. Тәрбие жүйесі ұғымы
3. Қазіргі мектептегі тәрбие жұмысының жүйесі
4. Тәрбие жұмысын ұйымдастырудың әдістері
5. Сынып жетекшісінің іс-әрекеті мектептегі тәрбие жұмысының табысты болуының басты шарттарының бірі ретінде
6. Оқушылар ұжымын қалыптастырудың әдістемесі
7. Қазіргі оқу - тәрбие үрдісіндегі тәрбие технологиялары
8. Тәрбие процесіндегі технологиялар
9. Оқушылардың ата - аналары мен педагогикалық өзара іс әрекет технологиясы
10. Мектеп пен отбасы ынтымақтастығының қызметі мен формалары
11. Тәрбие жұмысының тиімділігі мен нәтижесінің диагностикасы
12. Қазіргі жағдайда балалармен жасөспірімдер бірлестігі
13. Сынып жетекшісінің оқушыларды денсаулық пен салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістемесі
14. Дарынды балалармен жұмыс әдістемесі
15. Оқушылармен кәсіби бағдар жұмыс әдістемесі

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. «Тұтас педагогика», «тәрбие механизмдері» ұғымдары
2. Оқушылардың эстетикалық мәдениетін қалыптастырудың мәні, міндеттері, мазмұны, әдістері мен формалары,
3. Оқушылардың құқықтық және саяси мәдениетін қалыптастырудың жолдары.
4. Педагогикалық процестің заңдылықтары және оған сипаттама.
5. Тәрбие әдістері туралы түсінік.Тәрбие әдістерін таңдау.

6. Тәрбие процесінің мәні. Оқушылар тәрбиелілігінің критерийлері мен көрсеткіштері.
7. Оқушыларды адамгершілік тәрбиесінің мазмұны мен формалары.
8. Тәрбиелік іс-шараны ұйымдастыру кезеңдері. Тәрбиелік іс-шараны талдауға қойылатын талаптар.
9. Жеке адамның санасын қалыптастыру әдістеріне сипаттама.
10. Мінез-құлықты және іс-әрекетті ынталандыру әдістері, оларға сипаттама.
11. Қоғамдық міне-құлықты қалыптастыру және іс-әрекетті ұйымдастыру әдістері, оларға сипаттама.
12. Тәрбиелік іс-шараны ұйымдастыру формасы туралы түсінік. Тәрбиелік іс-шараны ұйымдастыруда форманы дұрыс таңдау.
13. Дүниетанымның мәні және негізгі компоненттері. Оқушылардың ғылыми дүниетанымын қалыптастыру жолдары.
14. Оқушы тұлғасын қалыптастыруда отбасының ролі. Отбасы тәрбиесі міндеттері және мазмұны.
15. Дене тәрбиесінің міндеттері мазмұны, әдістері және формалары.
16. Оқушыларға патриоттық тәрбие берудің міндеттері, формасы, мазмұны.
17. Оқушыларға экологиялық білім берудің міндеттері, формасы және мазмұны.
18. Оқушы тұлғасын қалыптастырудағы сынып ұжымын ролі. Тәрбиелеуші ұжымның мәні және құрылымдық негіздері.
19. Оқушылар ұжымын қалыптастыру кезеңдері және заңдары, оларға сипаттама.
20. Педагогикалық процесте оқушылар ұжымын зерттеу әдістемесі.
21. Тәрбие жүйесі туралы түсінік. Тәрбие технологиялары.
22. Іс-әрекетті және мінез құлықты ынталандыру әдістеріне сипаттама.
23. Қазіргі заманғы тәрбие технологиялары.
24. Мектеп тәрбие жүйесі ретінде.
25. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру формалары.
26. Тәрбиелілік - тәрбие нәтижесі.
27. Отбасының педагогикалық мәдениеті және оның тәрбиелік потенциалы.
28. Қазіргі мектепте ұлттық тәрбие беру мәселесі.
29. Оқушыны, оқушылар ұжымын зерттеудің теориялық және әдістемелік негіздері.
30. Тәрбиедегі авторлық мектептер мен авторлық тұжырымдамалар.
31. Сынып жетекшісінің атқаратын қызметі.

Студенттердің білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау формасы	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Практикалық жұмыстарды орындау және қорғау	Берілген тақырып-тар бойынша білімдерін тереңдету, арнайы біліктерді қалыптастыру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, практикалық сабақтарды өткізуге арналған әдістеме-лік нұсқаулар	Сабақтың кестеге және оқу жоспарына сәйкестігі	Ағымдық	1, 2, 4, 6, 8, 9, 12, 14, 15 ап-талар	10
Тестік тапсырмаларды орындау	Студенттердің білімі мен біліктерін бақылау	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, дәріс конспектілері	2 біріккен сағаттар	Ағымдық	4, 6, 9, 14 ап-талар	10
№1,2 жазбаша сұрау	Білімді және білікті тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, дәріс конспектілері	1 біріккен сағаттар	Аралық	7, 14 апта-лар	10
Реферат жазу және оны қорғау	Материалдарды өз бетінше іздеу, тал-дау, саралау білігін қалыптастыру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, дәріс конспектілері	0,25 біріккен сағаттар	Ағымдық	14 апта	10
СӨЖ тапсырмаларын орындау	Дәрістік, практикалық сабақтарында, СӨЖ-де қамтылмаған сұрақтар	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, дәріс конспектілері	4 біріккен сағаттар	Ағымдық	4, 8, 10, 13 апта-лар	20
Емтихан	Пән материалын меңгерудің қоры-тынды бақылауы	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	2 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Тәрбие жұмысы теориясы және әдістемесі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1 Сабаққа кешікпей келуді.

2 Себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.

3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.

4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық

түрлерін тапсыру.

5 Жіберілген практикалық жұмыстарды оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

6 Оқу процесіне белсене қатысу.

7 Оқытушылар мен курстастарына шыдамды, ашық, мейірімді болыңдар.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы.
2. Қоянбаев Р., Қоянбаев Ж. Педагогика. Алматы 2004.
3. Педагогика. Дәріс курсы. Алматы 2003.
4. Әбиева Ж., Бабаев С., Құдиярова А. Педагогика. Алматы: Дарын, 2004.
5. Бержанов К. Педагогика тарихы. – А., 1984.
6. Қоянбаев Р. Педагогика. –А., 1992.
7. Қоянбаев Р. Білім беру және оқыту теориясы. –А., 1990.
8. Қоянбаев Р. Тәрбие теориясы. –А., 1991.
9. Мектептегі тәрбие жұмысының методикасы. Құрастырған В.М. Коротов. – А., 1978.
10. Сейталиев К. Тәрбие теориясы. –А., 1986.
11. Азаров Ю.П. Искусство воспитывать. М., 1985.
12. Безрукова В.С. Педагогика. Проективная педагогика. Екатеринбург, 1996.
13. Воспитание детей в школе. Новые подходы и новые технологии / Под ред. Н.Е.Щурковой. М., 1992.
14. Гуткина Л.Д., Завельский Ю.В., Пикалова Г.В. Организация воспитательной работы в школе. М., 1996.
15. Караковский В.А., Новиков Л.И., Селиванова Н.Л. Воспитание? Воспитание... Воспитание! М., 2000.
16. Крылова Н.Б. Культурология образования. М., 2000.
17. Кукушина Методика воспитательной работы М., 2001.
18. Кульневич С.В. Педагогика личности: от концепции до технологии. Ростов на Дону., 2001.
19. Кульневич С.В., Лакодекина Т.П. Воспитательная работа в современной школе. Воспитание: от формирования к развитию. М., -Ростов на Дону., 2000.
20. Лихачев Б.Т. Философия воспитания. М., 1995.
21. Лишин О.В. Педагогическая психология воспитания. М. 1997.
22. Маленкова Л.И. Воспитание в современной школе. М., 1999.
23. Маленкова Л.И. Теория и методика воспитания. М., 2002.
24. Методика воспитательной работы / Под ред. В.А. Слостенина М., 2002.
25. Методика воспитательной работы / Под ред. В.М. Коротова М., 2002.
26. Мудрик А.В. Общение в процессе воспитания. М., 2002.
27. Рожков М.И., Байбородова Л.В. Организация воспитательного процесса в школе. М., 1999.
28. Фридман Л.М. Психология воспитания. Книга для всех, кто любит детей. М., 2000.

- 29.Щуркова Н.Е. Новое воспитание. М.,2000.
30.Щуркова Н.Е. Практикум по педагогической технологии. М., 1998.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Абенбаев С. Оқушы жастарға эстетикалық тәрбие беруді жетілдіру. – А., 1992.
2. Абилова З. Оқушыларға эстетикалық тәрбие беру. – А.,1996.
3. Адамгершілікке тәрбиелеудің әліппесі. –А., 1988.
4. Айтмамбетова Б. Қазақ педагогикалық энциклопедия сөздігі. / РБК. Алматы, 1995.
5. Айтмамбетова Б. Жаңашыл педагогтар идеялары мен тәжірибелері. Алматы, 1991.
6. Алмаханова Х. Жас өспірімдерге эстетикалық тәрбие беру /Методикалық нұсқау/. – А., 1990.
7. Ахметова З. «Кәусар бұлақ» бағдарламасы. – А., 1994.
8. Байназаров А. Бірлескен тәрбиенің берері мол. – А., 1982.
9. Болдырев Н. Класс жетекшісі. – А., 1980.
10. Болдырев Н. Мектептегі тәрбие жұмысының методикасы. - А., 1987.
- 11.Зверева В.И. Диагностика и экспертиза педагогической деятельности. М.1998.
- 12.Есқалиев М., т.б. Жастарға экономикалық тәрбие беру. –А.,1989.
- 13.Жұмабаев Ә. «Қиын» оқушыларды мектеп жағдайында тәрбиелеу мәселелері. –А., 1974.
14. Жұмабаев Ә. Ата-аналар жауапкершілігі, -А., 1977.
15. Жұмақанов Ә. Әлеуметтік прогресс және тәрбие мәселелері. –А., 1977.
16. Жұмақанов Ә., т.б. Семьяда балаларды адамгершілікке тәрбиелеудің кейбір мәселелері. –А., 1985.
- 17.Капралова Р. Класс жетекшісінің жұмысы. –А., 1983.
18. Керимов Л. Қиын бала және оны қайта тәрбиелеу. –А., 1990.
- 19.Көпбаев О. Жастар және праволық тәрбие. –А., 1988.
- 20.Кузнецова Л. Азаматтық неден басталады. –А., 1988.
- 21.Қоянбаев Ж. Семья және балалар мен жеткіншектерді тәрбиелеу. –А., 1990.
- 22.Нысанбаев Ә., Әбжанов Т. Ой, ақыл, адамгершілік. –А., 1994.
- 23.Педагогикалық ізденіс. –А., 1989.
- 24.Сабыров Т. Жастарды тәрбиелеудегі коллективтің ықпалы. –А., 1988.
- 25.Сапарғалиев Ғ. Оқушыларға праволық тәрбие беру туралы. –А., 1988.
- 26.Тәжібаев Т. Абай Құнанбаев жастарды тәрбиелеу туралы. –А., 1954.
- 27.Ұзақбаев С. Халық педагогикасындағы эстетикалық тәрбие. –А., 1990.
- 28.Ушинский К.Д. Балаларды тәрбиелеу және оқыту жөніндегі тандамалы пікірлері.